

הסכם פשרה

במסגרת ת"צ 22-06-23686 קובטוננקו נ' פמה קרדיט בע"מ בפני כבוד השופטת עידית ברקוביץ'

שנערך ונחתם בתל אביב ביום 6 לחודש אוגוסט שנת 2024

ב י ן

וסילי קובטוננקו, ת.ז. 319501052

מרחוב אריה שרון 21, נוף הגליל
טל': 053-2242286

ע"י ב"כ אלרן שפירא בר-אור (מ.ר. 62974)

ממשרד אלרן שפירא בר-אור ושות'

מרחוב תובל 11, בית לז-רום, רמת גן 5252226 ;

טל': 03-5513013 ; פקס: 03-6776272 ;

דוא"ל: elran@msblaw.co.il

("המבקש")

מצד אחד;

ל ב י ן

פמה קרדיט בע"מ ח.פ. 512210618

מרחוב הנחשת 6, תל אביב 6971070

ע"י ב"כ עוה"ד דורון טאובמן ויאנה לורייה

כספי ושות' - משרד עורכי דין

מרחוב יעבץ 33 תל אביב 6525832

טל: 03-7961000 פקס: 03-7961001

דוא"ל: Yloria@caspilaw.com ; Dt@caspilaw.com

("המשיבה")

מצד שני;

וביום 9.6.22 הגיש המבקש כנגד המשיבה בקשה לאישור תובענה כייצוגית ("הבקשה");

הואיל

ועניינה של הבקשה בטענות המבקש בעניין "העלות הממשית של האשראי", כהגדרתה בחוק אשראי הוגן, תשנ"ג-1993 (לשעבר חוק הלוואות חוץ בנקאיות) ("חוק האשראי"), המופיעה בהסכמי הלוואה של המשיבה. לשיטת המבקש, דרך החישוב של העלות הממשית של האשראי בה נקטה המשיבה הינה שגויה, שכן הדרך הנכונה לחישוב העלות הממשית של האשראי היא באמצעות נוסחת שיעור התשואה הפנימי, ה-IRR (Internal Rate of Return) שעורכת חישוב של כל התוספות בשיטת ריבית דריבית, בחישוב חודשי, ואשר התוצאה לפיה מביאה לעלות אשראי ממשית גבוהה מזו המוצגת על ידי המשיבה. המבקש צירף לבקשה לאישור חוות דעת מומחה של הכלכלן מר דורון ויסברוד התומכת בטענותיו;

והואיל

- והואיל** וכתוצאה מהחישוב השגוי, כך נטען, המשיבה אף חורגת מעלות האשראי המירבית. כן נטען כי העמלות אותן גובה המשיבה, ובעניינו של המבקש – עמלת הקמה ע"ס 704.5 ש"ח, דמי גביה חודשיים ע"ס 17 ש"ח, עמלת טיפול בפוליסת ביטוח ע"ס 79 ש"ח, עמלת הארכת משכון ע"ס 38 ש"ח, ועמלת טיפול בשחרור משעבוד ע"ס 149 ש"ח, הן בגדר "ריבית מוסווית", ולו המשיבה הייתה מעוניינת לגבות אותן, היה עליה לעשות כן במסגרת הכללתם בתוך הריבית שהיא גובה;
- והואיל** והמבקש מפנה לת"צ (מחוזי ת"א) 29127-12-16 **בן משה נ' פמה קרדיט בע"מ** (נבו 29.7.18) ("עניין **בן משה**") אשר אושרה ביום 29.7.18 (וחלה על לקוחות המשיבה שנטלו או פרעו הלוואות ב-7 השנים שלפני מועד הגשתה ועד ומועד אישורה). לטענת המבקש, הוא אינו נכלל במסגרת הקבוצה בעניין **בן משה** כיוון שהסכם ההלוואה בינו לבין המשיבה נחתם ביום 26.3.19. לטענתו, בקשתו היא בקשה "משלימה" לבקשת האישור בעניין **בן משה**;
- והואיל** ובהתאמה, הקבוצה הנטענת בגדרי הבקשה היא: (א) מי שנטל או פרע הלוואה מהמשיבה בתקופה שתחילתה ביום 29.7.18 ושיעור העלות הממשית של האשראי שנגבה ממנו בפועל גבוה משיעור העלות הממשית שהוצג לו; (ב) מי שנטל או פרע הלוואה מהמשיבה בתקופה שתחילתה ביום 29.7.18 ונגבו ממנו תוספות כמו "עלמת הקמה" ו"דמי גביה חודשיים", אשר לא הובאו בחשבון בגובה הריבית שהוצגה לו; (ג) מי שנטל או פרע הלוואה מהמשיבה בתקופה שתחילתה ביום 29.7.18 ואשר שיעור העלות הממשית של האשראי שנגבה ממנו עולה על שיעור עלות האשראי המירבית המותר בחוק;
- והואיל** והמבקש טוען בבקשתו כי המשיבה הפרה את החוזה עם לקוחותיה, הטעתה והפרה את חובת הגילוי בניגוד להוראות חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 ("חוק הגנת הצרכן"), הפרה את הוראות חוק האשראי ומכאן שהיא הפרה חובה חקוקה, כי המשיבה התעשרה שלא כדין, כי הוראות החוזה המתירות למשיבה לגבות עמלות מהוות תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכי המשיבה התנהלה בחוסר תום לב;
- והואיל** וביום 15.3.23 המשיבה הגישה את תשובתה לבקשת האישור במסגרתה היא דחתה את כל טענות המבקש. בכלל זה, המשיבה טענה, בין היתר, כי גילתה ללקוחות בשקיפות מלאה בהסכמי ההלוואה את כל סוגי וסכומי העמלות שייגבו מהם בקשר עם ההלוואה והלקוחות אישרו בחתימתם על הסכם ההלוואה את הסכמתם לגביית העמלות, וממילא לא נגרם ללקוחות כל נזק;
- והואיל** והמשיבה טענה כי היא חישה את העלות הממשית של האשראי בהתאם להוראות חוק האשראי. שיעור העלות הממשית של האשראי הוגדר בחוק כך: "**היחס שבין סך כל התוספות לבין הסכום שקיבל הלווה בפועל, בחישוב שנתי**", כאשר תוספת הוגדרה כ"**כל סכום שנדרש לוה לשלם בקשר לחוזה ההלוואה מעבר לסכום שקיבל בפועל מן המלווה, למעט ריבית פיגורים**". בהתאם ללשון החוק, המשיבה השתמשה בשיטה תלת שלבית, כדלקמן: (א) תחילה, יש לחבר את כל הסכומים שנדרש הלווה לשלם למלווה מעבר להחזר הקרן ("סך כל התוספות"); (ב) לאחר מכן, יש לחלק סך זה בסכום ההלוואה ("היחס בין סך כל התוספות לסכום שקיבל הלווה בפועל"); (ג) לבסוף, יש לחלק את התוצאה המתקבלת במספר שנות ההלוואה ("בחישוב שנתי"). לעמדת המשיבה, מדובר בשיטה פשוטה והגיונית העולה מלשונו של חוק האשראי;

והמשיבה צירפה חוות דעת מאת פרופ' צבי וינר, מומחה למימון בעל תואר דוקטור למתמטיקה ממכון ויצמן. פרופ' וינר עומד בחוות דעתו בין היתר על השיטה התלת שלבית ועל סבירותה, ומנגד על הבעיות הכלכליות הנובעות משיטת ה-IRR;

והואיל

והמשיבה טענה כי השיטה התלת שלבית עולה בקנה אחד עם פרשנותם של שופטי בית המשפט העליון אשר נדרשו לטענות ביחס לחוזים פרטניים וסוגיית העלות הממשית של האשראי ואופן חישובה. לטענתה, בית המשפט לא ערך חישובים לפי נוסחת ה-IRR, אלא השתמש בשיטה פשוטה הדומה ככלל לזו שהונהגה על ידי המשיבה - השיטה העולה מלשון החוק ולא כוללת נוסחאות כלכליות מורכבות (רע"א 5888/95 קווי אשראי לישראל (ראשל"צ) בע"מ נ' וניני, פ"ד נא(1) 424 (1997); ע"א 8222/19 חנניה נ' קוואלטי קרדיט פאנד (נבו, 7.12.20));

והואיל

ועוד טענה המשיבה כי בעקבות ההחלטה המאשרת בעניין **בן משה** בה נקבע כי שיטת החישוב העדיפה לכאורה היא שיטת ה-IRR, למען הזהירות ועל מנת למנוע טענות בנוגע לסוגיית חישוב העלות הממשית, ביום 21.11.19 שינתה המשיבה את שיטת חישובה של העלות הממשית בהסכמיה, תוך שהיא עברה להשתמש בשיטת ה-IRR. לטענת המשיבה, השינוי באופן הצגת העלות הממשית לא הביא לשינוי בהיקף ההלוואות הניטלות, ואלו נותרו באותם סדרי גודל - בין אם העלות הממשית הוצגה באמצעות השיטה התלת שלבית, ובין אם העלות הממשית הוצגה באמצעות שיטת ה-IRR. מכאן עולה כי אף אחד לא הוטעה ולא נגרם נזק, ולא בכדי - שהרי מלוא הנתונים מופיעים שחור על גבי לבן בחוזה ההלוואה, והלקוח יודע בדיוק באילו סכומים הוא יחויב. כן טענה המשיבה כי אפילו אם יקבע שדרך החישוב של המבקש היא הנכונה, הרי שבהיעדר נזק מחד, והצורך להגן על אינטרס ההסתמכות של המשיבה מאידך, יש ליתן לפרשנות זו תחולה פרוספקטיבית בלבד;

והואיל

ולטענת המשיבה, אין המבקש יכול להסתמך על ההחלטה בעניין **בן משה**, וזאת בעיקר משום שבחוזי ההלוואה החדשים של המשיבה, מופיעים נתונים שלא הופיעו בחוזי חברי הקבוצה בעניין **בן משה**. כך, בהתאם לחוזר של רשות שוק ההון מחודש יולי 2018 (חוזר נותני שירותים פיננסיים 2018-10-12) ("החוזר") הרשות הרחיבה את דרישת הגילוי בחוק על מנת להקל על הלואים להבין את תנאי ההלוואה. המשיבה החלה לפעול לפי החוזר עוד בטרם כניסתו לתוקף בחודש מאי 2019, ובתוך כך כללה נתונים רבים נוספים בהסכמי ההלוואה. בהתאם, בהסכם של המבקש הופיעו הנתונים הבאים: (א) בנספח א' ובלוח הסילוקין נכתב **סכום ההלוואה** - ע"ס 21,000 ש"ח, ותקופת ההלוואה - 36 חודשים; (ב) בנספח א' נכתב שיעור הריבית הנומינאלית העומד על 8.9%, וכן שיעור הריבית המתואמת העומד על 9.27%; (ג) בנספח א' נכתב כי הקרן והריבית של ההלוואה **צמודים למדד** המחירים לצרכן; (ד) בנספח א' נכתבו מלוא **התוספות** ובכלל זה: עמלת הקמה ע"ס 704.5 ש"ח (מצוין גם בלוח הסילוקין), דמי גביה חודשיים ע"ס 17 ש"ח (מצוין גם בלוח הסילוקין); כן נכתב בנספח א' כי אחת לשנה החל מהשנה השנייה להלוואה ישולמו עמלת טיפול בפוליסת ביטוח ע"ס 79 ש"ח ועמלת הארכת משכון ע"ס 38 ש"ח, וכן נכתב כי תחול עמלת טיפול בשחרור משעבוד ע"ס 149 ש"ח. בנספח א' נכתבו גם **סך כל התוספות לקרן** (לא כולל ריבית) - ע"ס 1,699.5 ש"ח; (ה) בנספח א' נכתבו גם שיעור העלות הממשית של האשראי שעמד על 11.97% וכן **העלות המרבית** של האשראי שעמדה על 13%, וכן שיעור ריבית הפיגורים; (ו) בלוח הסילוקין נכתבו תאריכי התשלום, כולל חלוקת החוזר בכל חודש לקרן, ריבית, קרן וריבית והיתרה הנומינאלית בכל חודש; (ז) מעבר

והואיל

לכל אלו, נכתב גם הסכום הכולל שישלם המבקש מעבר לסכום האשראי שקיבל (היינו מעבר לקרן) (לא כולל הצמדה) - ע"ס 4,802.2 ש"ח, וסך כל התשלומים אותם ישלם המבקש עד לסוף תקופת ההלוואה - ע"ס 25,802.20 ש"ח (קרן ותוספות).

והואיל

ולטענת המשיבה, הסכום המדויק אותו על המבקש להחזיר לה, כולל מעבר לסכום הקרן שהוא קיבל, הוא הנתון הרלוונטי ביותר ושעה שסכום זה - בין אם הוא נובע מריבית, בין אם מתוספות אחרות, בין אם אלו נגבות בתחילת תקופת ההלוואה, ובין אם בסופה - מופיע מפורשות בחוזה, הדבר מאיין את כל טענותיו. לעמדת המשיבה, הואיל וסכומים אלו מופיעים בוודאי שגם לא הייתה ולא יכולה להיות כל מניעה להשוות את תנאי ההלוואה עם תנאי הלוואה אחרים. לעמדת המשיבה, זוהי אינדיקציה חלופית עבור הלווה לעלות הממשית של האשראי שגם מכוחה ניתן להשוות בקלות את תנאי ההלוואה, באמצעות הלווה יודע בדיוק כמה כסף תעלה לו ההלוואה, ועצם קיומה והופעתה בחוזה שומט את הקרקע תחת טענות הבקשה;

והואיל

והמשיבה התייחסה ארוכות גם לטענת הריבית המוסווית ודחתה אותה. בין היתר, טענה המשיבה כי טענה זו מבוססת על עילת ההטעיה שבחוק הגנת הצרכן (ס' 2(א)(13) הקובע איסור הטעיה בעניין "המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית". אלא שהחל מיום 1.6.17 - הרבה קודם לבקשת האישור או לתקופה עליה חלה התובענה לשיטת המבקש (החל מיולי 2018), המשיבה מוחזקת כנותן שירותים פיננסיים, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 ("חוק הפיקוח"), ועל כן חוק הגנת הצרכן לא חל עליה (ס' 39 לחוק הגנת הצרכן). לגופו של עניין, טענה המשיבה כי חוק האשראי עורך אבחנה ברורה בין "ריבית" לבין "העלות הממשית של האשראי", ולא ניתן לומר כי המחוקק השחית מילים לריק וכשהוא כתב "עלות ממשית של האשראי" הוא התכוון בעצם לריבית, ועל כן אי הכללת עמלות במסגרת חישוב הריבית, להבדיל מחישוב העלות הממשית, מהווה "ריבית מוסווית";

והואיל

והמשיבה הפנתה בסוגיית הריבית המוסווית (א) דיוני ועדת חוק חוקה ומשפט שדנה בהצעת החוק המקורית של חוק האשראי מהם עולה כי העלות הממשית אינה שוות ערך לריבית, אלא שהיא כוללת גם תוספות נוספות שהן מעבר לריבית; וכן (ב) לתיקון מס' 5 לחוק האשראי (חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017, ס"ח 1208) אשר פורסם ביום 9.8.17 ונכנס לתוקף ביום 25.8.19 ("תיקון מס' 5"). תוספת הוגדרה עובר לתיקון מס' 5 כדלקמן: "כל סכום שנדרש לוה לשלם בקשר לחוזה ההלוואה מעבר לסכום שקיבל בפועל מן המלווה, למעט ריבית פיגורים". תיקון מס' 5 לחוק סייג מהמונח תוספת באופן שלא יכלול לצד ריבית פיגורים גם הוצאות שהוצאו לשם גביית תשלום בו פיגר הלווה, והוצאות הנדרשות לשם העמדת ההלוואה מהסוג ובסכום שקבע שר המשפטים - ואלו נקבעו במסגרת תקנות הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות (החלטת סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק והחלטת הוצאות מגדר "תוספת"), תשע"ט-2019, אשר נכנסו לתוקף ביום 7.8.19 ("תקנות האשראי"). תקנות האשראי קובעות הוצאות אשר לא יכללו בגדרי המונח תוספת ובכללן מדובר בהוצאות שמשולמות לצד שלישי בגין אגרות רישום ובדיקת שעבודים ובטחונות, שכ"ט שמאי, שכ"ט עו"ד, ביטוחים, וכיו"ב, ובלבד שההוצאות הן הוצאות סבירות שהוצאו בפועל והועברו במלואן לצד שלישי. כמו כן, בהלוואות שניתנו לפרק זמן העולה על 10 ימים וסכומן עולה על 10,000

ש"ח - לא ייחשבו בגדר המונח תוספת הוצאות בשיעור של 1% מסכום ההלוואה, אך לא יותר מ- 500 ש"ח. לטענת המשיבה, תיקון מס' 5 מבהיר את הידוע: מותר לגבות עמלות; וכן (ג) לת"צ (מחוזי ת"א) 38712-08-20 **ששון נ' מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ** (נבו, 29.8.22), שם נדחתה בקשה לאישור תובענה כייצוגית בטענת ריבית מוסווית, וזאת על רקע תיקון מס' 5 אשר הבהיר כי מותר לגבות עמלות (ערעור לבית המשפט העליון נדחה בגדרי ע"א 6695/22 **ששון נ' מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ** (נבו, 30.5.24));

והואיל

והמשיבה טענה כי יש לדחות גם את הטענה בדבר חריגה מעלות האשראי המירבית. המשיבה טענה כי עסקינן בהלוואה צמודה למדד ולכן לא חל עליה סעיף 5 לחוק האשראי (בהתאם להוראות ס' 15(ב) לחוק האשראי). כמו כן, לא הופרו הוראות חוק הריבית, התשי"ז-1957 או צו הריבית שהוצא מכוחו שכן אלו מדברים במונח "ריבית" ולא עלות ממשית של האשראי - שהינה מונח שונה כמובן, והריבית שנגבתה מהמבקש לא עולה על הריבית המירבית שם. ממילא, טענה המשיבה כי לכל היותר מדובר בנגזרת של הטענה בעניין אופן החישוב, וגם הסעד המבוקש ביחס להפרש בין השיטה התלת שלבית לשיטת ה- IRR מגלם בתוכו את הסעד בגין טענה זו;

והואיל

והמבקש הגיש תשובה לתשובת המשיבה והכחיש את טענותיה;

והואיל

והמשיבה ניהלה הליך גישור במסגרת עניין **בן משה** באמצעות המגשר הפרופ' עדי אייל, שמונה כמומחה מטעם בית המשפט בעניין **בן משה**, והצדדים שם הגיעו להבנות, והואיל והמשיבה הייתה מעוניינת "לנקות שולחן" ולסגור את מלוא התובענות הייצוגיות הפתוחות כנגדה, המבקש כאן הצטרף להליך הגישור, ובעזרתו של המגשר והצדדים הגיעו להסכם פשרה כמפורט להלן.

לפיכך, הוסכם הוצהר והותנה בין הצדדים כדלקמן:

1. מבוא, פרשנות

- 1.1 המבוא להסכם זה ונספחיו מהווים חלק בלתי נפרד מן ההסכם.
- 1.2 כותרות הסעיפים נכללו לשם הנוחות בלבד ואין לעשות בהן שימוש בפרשנות ההסכם. כל האמור בלשון יחיד בהסכם, תהא לו גם משמעות בלשון רבים. כל האמור בלשון זכר, תהא לו משמעות גם בלשון נקבה.

2. הגדרות

לכל המונחים הבאים תהא המשמעות שבצידם:

"אישור ההסכם" אישור הסכם פשרה זה על כל מרכיביו כמקשה אחת על-ידי בית המשפט הנכבד ומתן תוקף של פסק דין חלוט להסכם זה, בהתאם לקבוע בסעיפים 18 ו- 19 לחוק תובענות ייצוגיות;

"בית המשפט" בית המשפט הדין בבקשת האישור, הוא בית המשפט המחוזי בתל אביב;

"החוק" חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006;

- 30 ימים לאחר אישור ההסכם ; **"המועד הקובע"**
- כל מי שנטל או פרע הלוואה מהמשיבה בתקופה שהחל מיום 30.7.18 (לאחר אישור בקשת **בן משה**) ועד ליום 20.11.19 – אז עברה המשיבה להשתמש בנוסחת ה-IRR לצורך חישוב העלות הממשית של האשראי בהסכמי הלוואה שלה, אשר נשא בתשלומי אחת או יותר מהעמלות הבאות: עמלת הקמה, דמי גביה, דמי טיפול בפוליסת ביטוח ועמלת שחרור משעבוד ; **"חברי הקבוצה"**

3. הצהרות הצדדים

- 3.1 הצדדים מצהירים, כי אין בהתקשרותם בהסכם פשרה זה משום הסכמה או הודאה בטענות הצד האחר, וכי התקשרותם בהסכם פשרה זה נעשית על מנת לייתר את ניהולם של הליכים משפטיים ממושכים וסבוכים הכרוכים בהוצאות כספיות כבדות ולחסוך בזמן שיפוטי.
- 3.2 הסכם פשרה זה מגלם וממצה את מכלול המצגים וההסכמות, המפורשות והמשתמעות, אשר הושגו בין הצדדים עובר לחתימתו. צד להסכם פשרה זה לא יישמע בטענה בדבר מצג או הסכמה כאמור, אשר לא באו לידי ביטוי מפורש בהסכם פשרה זה.
- 3.3 אם הסכם פשרה זה לא יאושר על ידי בית המשפט הנכבד מכל טעם שהוא, אזי במקרה כזה, דין הסכם פשרה זה להתבטל מעיקרו והסכם זה יחשב לכל דבר ועניין כאילו לא נערך מעולם, ולא ניתן יהא להגישו ו/או להסתמך עליו ו/או לעשות בו או בתוכנו שימוש כלשהו בין במסגרת הליך שיפוטי כלשהו בין במסגרת הליך מעין שיפוטי בין במסגרת הליך מנהלי ובין בכל הליך אחר, ובכלל זה לא יהא ניתן להשתמש בנתונים ו/או במצגים ו/או בטיוטות של הסכם הפשרה ככל שהגיעו לידיעתו של מי מן הצדדים ו/או באי כוחם במהלך המשא ומתן לקראת ההסכם ו/או בקשר אליו.

4. מתווה הפשרה

אופן חישוב ההשבה לחברי הקבוצה

- 4.1 **המשיבה תשיב לחברי הקבוצה סכום של 2,163,993 ש"ח**, אשר יושב בערכו הנומינאלי ואשר יחולק לחברי הקבוצה פרו-ראטה, באופן יחסי בהתאם לסכומי העמלות אותם שילמו חברי הקבוצה. סכום ההשבה חושב כדלקמן :
- 4.1.1 בהתאם לתצהירו של מר יוגב חדד המצורף להסכם זה, ניטלו בתקופה זו 4,393 הלוואות.
- 4.1.2 הצדדים מסכימים, כאמור לעיל לצרכי פשרה בלבד, ומבלי שכל צד מודה בטענות הצד שכנגד, כי הואיל ובהסכמים של חברי הקבוצה מופיע סעיף המפרט את "העלות הממשית של האשראי" שבו נלקחו בחשבון גם העמלות הרי שאין להשיב את מלוא הסכום העמלות שנגבה, אלא שיש לבדוק את

ההפרש בין העלות הממשית לפי שיטת ה-IRR לבין העלות הממשית לשיטת המשיבה.

4.1.3 לפי נתונים של הלוואה ממוצעת, העלות הממשית של האשראי לפי שיטת המשיבה עומדת על 9.34%, בעוד שהעלות הממשית לפי שיטת ה-IRR - עומדת על 10.6%. מכאן שההפרש הוא 1.27%. סכום ההפרש להלוואה ממוצעת עומד על 821 ש"ח, כפול מספר ההלוואות - 3,606,655 ש"ח. זהו הסכום המקסימלי שחברי הקבוצה יכולים לקבל אם תתקבלנה מלוא טענות המבקש בכל הקשור לשיטת החישוב.

4.1.4 יוער כי המשיבה מוותרת, לצרכי פשרה, על טענתה שיש להפחית 500 ש"ח מכל הלוואה, כפי שנפסק בפסק דינו של בית המשפט מיום 3.11.19 בת"צ 23957-08-13 רון נ' פמה סוכנויות בע"מ, ת"צ 24597-12-15 עזיז נ' פמה מימון (1992) בע"מ, ות"צ 9029-06-16 כהן נ' פמה ליסינג בע"מ ("עניין רון"). בעניין רון נקבע כי הנתבעות פטורות מהשבת עמלות ההקמה עד לסכום של 500 ש"ח, וזאת בהתאם לתיקון מס' 5 ותקנות האשראי הקובעות כי בהלוואות שניתנו לפרק זמן העולה על 10 ימים וסכומן עולה על 10,000 ש"ח - לא ייחשבו בגדר המונח תוספת הוצאות בשיעור של 1% מסכום הלוואה, אך לא יותר מ-500 ש"ח. אמנם תיקון מס' 5 ותקנות האשראי לא היו בתוקף בעת מתן ההלוואות בעניין רון, אך בית המשפט השתמש ברציונל שבתיקון מס' 5 ותקנות האשראי והפחית את הסך של 500 ש"ח מכוח שיקול דעתו וטעמי צדק.

4.1.5 יתר על כן, במסגרת פסק הדין שניתן, בהסכמת הצדדים, ביום 4.1.21 בערעור ובערעור שכנגד שהוגשו על פסק הדין של בית המשפט המחוזי (ע"א 8197/19 משה רון נ' פמה סוכנויות בע"מ (נבו, 4.1.21)) אישר בית המשפט העליון את פסק דינו של בית המשפט המחוזי תוך שהוא פוטר את הנתבעות מתשלום סכום נוסף של 5,000,000 ש"ח מתוך הסכום שנקבע בפסק הדין.

4.1.6 בתי המשפט הלכו בעקבות ההחלטות האמורות, והפחיתו 500 ש"ח מכל עמלת הקמה כאמור, בשני תיקים נוספים שבהם החזירו מלווים חוץ בנקאיים עמלות הקמה ללקוחותיהם - ת"צ (מחוזי ת"א) 2983-08-16 ששון ששון נ' קידום ד.ש. השקעות ופיננסים 19929 בע"מ (27.11.22) ות"צ (מחוזי ת"א) 40724-11-19 עובדיה הדר נ' אלבר קרדיט בע"מ (14.6.23), וזאת הגם שהתקנות לא חלו על התקופה שבה עסקו שתי בקשות האישור.

4.1.7 לו היה מוחל עיקרון זה על הסכום המקסימאלי להחזר (3,606,655 ש"ח), אזי סכום ההשבה המקסימאלי לחברי הקבוצה בכל הנוגע לטענת החישוב של העלות הממשית היה עומד על 1,410,155 ש"ח.

4.1.8 לעומת זאת, לטענת המבקש ההפחתה של סך ה-500 ש"ח שבוצעה בהליכים הנ"ל נעשתה לפני משורת הדין ובשים לב לנזק הכבד שנטען באותם הליכים כי ייגרם לנתבעות (בעניין רון).

4.1.9 בהתאם לטענות הצדדים בהקשר זה הוסכם, כי מן הסכום המקסימאלי (כאמור, ללא ההפחתה של 500 ש"ח) יופחת לצרכי פשרה סך של 40% וסכום ההחזר יעמוד על 2,163,993 ש"ח.

4.1.10 הצדדים סבורים כי ההפחתה בשיעור של 40% האמורה הינה סבירה ומשקפת את הסיכונים והסיכויים של שני הצדדים בין השאר משום שהשאלה מהי שיטת החישוב הנכונה של "תרומת" העמלות ל-שיעור העלות הממשית של האשראי" טרם הוכרעה סופית בפסיקה ויש דעות של מומחים לגביה לכאן ולכאן. כמו כן המשיבה טוענת (והמבקש חולק עליה), כאמור, כי שיטת המשיבה מבוססת על לשון החוק, כי ישנם פסקי דין של בית המשפט העליון במקרים פרטניים בהם שיטת החישוב שנקטה דומה יותר לשיטת החישוב בה נקטה המשיבה מאשר לשיטת ה-IRR, כי יש להגן על אינטרס ההסתמכות של המשיבה, כי לא היה כל שינוי בכמות ההלוואות שניטלו מהמשיבה לאחר שזו עברה להשתמש בשיטת ה-IRR (למען הזהירות), כך שאין כאן הטעיה בפועל אותה יש להוכיח לצרכי תשלום פיצוי, ועוד.

4.1.11 בנוסף, הצדדים לקחו בחשבון כי להבדיל מעניין **בן משה**, ניתן גילוי נוסף לחברי הקבוצה בהתאם לחוזר של רשות שוק ההון, באופן שמצדיק שיעור פיצוי נמוך יותר לחברי הקבוצה, לעומת שיעור הפיצוי בעניין **בן משה**.

4.1.12 יובהר כי הפחתה של 500 ש"ח כפי שנעשתה בהליכים אחרים (לטענת המבקש לפני משורת הדין, שכן התקנות לא היו בתוקף באותה עת) הייתה מובילה לתוצאה מקסימלית נמוכה בהרבה.

אופן ביצוע ההשבה לחברי הקבוצה

ההשבה לחברי הקבוצה תתבצע באופן הבא:

4.2 תוך 90 ימים מהמועד הקובע, המשיבה תבצע העברה בנקאית של סכומי ההשבה היחסיים לחברי הקבוצה לחשבונות הבנק הרשומים בספריה ("**מועד ביצוע ההעברה**").

4.3 תוך 30 ימים ממועד ביצוע ההעברה, המשיבה תשלח לחברי הקבוצה שההעברות הבנקאיות בעניינם בוצעו בהצלחה, מסרון המיידע אותם אודות קבלת סכום הפשרה ששולם לחשבונם על פי פסק הדין, בנוסח הבא:

"שלום רב,

לידיעתך, על פי פסק הדין בבקשה לאישור הסדר פשרה מיום _____ ת"צ 22-06-23686 (מחוזי תל-אביב-יפו) קובטוננקו נ' פמה קרדיט בע"מ הינד זכאי לקבלת פיצוי אשר הועבר לחשבון הבנק האחרון שעודכן במערכות פמה ללא צורך בכל פעולה מצדך. ככל שקיים בגין ההלוואה שנטלת חוב לפמה, התשלום קוזז במלואו או בחלקו כנגד החוב.

ככל והודעה זו נשלחה אליך בטעות, נא התעלם מהודעה זו. הזכות לקבלת הכספים וסכום התשלום נקבע בהתאם לרשום במערכות פמה.

בברכה, פמה קרדיט."

4.4 תוך 30 ימים ממועד ביצוע ההעברה, המשיבה תשלח לחברי הקבוצה שההעברות הבנקאיות בעניינם לא בוצעו בהצלחה, מסרון, במסגרתו תודיע להם על זכאותם לקבלת סכום הפשרה ועל הזכות לעדכן חשבון בנק באמצעות לינק ייעודי בו יוזנו שם, מספר תעודת זהות, מספר בנק, מספר סניף ומספר חשבון, תוך 14 ימים ("המועד האחרון להשבה למסרונים"), בנוסח הבא:

"שלום רב,

לידיעתך, על פי פסק הדין בבקשה לאישור הסדר פשרה מיום _____ בת"צ 22-06-23686 (מחוזי תל-אביב-יפו) קובטוננקו נ' פמה קרדיט בע"מ הינך זכאי לקבלת פיצוי בגין הפשרה. ככל שקיים בגין ההלוואה שנטלת חוב לפמה, התשלום יקוזז במלואו או בחלקו כנגד החוב.

ניסיון העברת התשלום לחשבון הבנק האחרון שמעודכן במערכות פמה נכשל. לביצוע החזר הינך מתבקש לעדכן את פרטי חשבון הבנק כאן: _____ . הקישור תקף לתקופה של 14 ימים, עד ליום _____.

ככל שלא תעדכן את פרטי החשבון בתוך המועד האמור, תפקע זכאותך לפיצוי, והוא יועבר לקרן לניהול ולחלוקת כספים בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות. תזכורת נוספת לא תישלח.

ככל והודעה זו נשלחה אליך בטעות, נא התעלם מהודעה זו. הזכאות לקבלת הכספים וסכום התשלום נקבע בהתאם לרשום במערכות פמה.

בברכה, פמה קרדיט."

4.5 תוך 30 ימים מהמועד האחרון להשבה למסרונים, המשיבה תבצע העברה בנקאית של סכומי ההשבה לחברי הקבוצה שההעברה הראשונה בעניינם כשלה, לחשבונות הבנק העדכניים, כפי שיתקבלו מחברי הקבוצה.

4.6 מבלי לגרוע מההסכמות שלעיל, כל חבר קבוצה יהיה רשאי לפנות למוקד שירות הלקוחות הטלפוני של המשיבה בבקשה לקבלת סכום ההשבה, שלו הוא זכאי לפי ההסדר, וזאת לא יאוחר מ-134 ימים מהמועד הקובע. מוסכם כי חבר קבוצה שלא יפנה בתוך התקופה האמורה ויספק פרטי חשבון בנק תקינים כפי הוראות המשיבה ו/או לא ימלא פרטי בנק עדכניים ותקינים עד למועד האחרון להשבה למסרונים, תפקע זכאותו לפיצוי והפיצוי יועבר ישירות לקרן, כמפורט בסעיף 4.10 להלן. מוסכם כי חברי הקבוצה מוותרים מראש על כל טענה בנדון, וכל פניה לאחר המועדים הקבועים בסעיף זה, ככל שתיעשה, תעשה ישירות לקרן ולא למשיבה. ב"כ המבקש מתחייב לשתף פעולה עם המשיבה ככל שיהיה בכך בצורך על מנת להביא ליישום יעיל ופשוט של המנגנון המפורט לעיל.

4.7 מוסכם ומוצהר, כי ביחס ללווים אשר בגינם נרשמו חובות אבודים ו/או לוויים בגינם

התהוו חובות שהגיע מועד פירעונם וטרם שולמו (נכון למועד הקובע) - סכומי הפיצוי, בהתאם לתנאי הסדר הפשרה, ישולמו על דרך של קיזוז מגובה החוב.

4.8 עוד מוסכם כי הואיל ואופן ביצוע ההשבה לחברי הקבוצה, כרוך בעלויות בלתי מבוטלות עבור המשיבה, מוסכם בזאת כי חבר קבוצה יהיה זכאי להשבה רק במידה וחלקו בפיצוי עולה על 75 ש"ח ("הסכום המינימאלי לתשלום"). ככל שהפיצוי נמוך מהסכום המינימאלי לתשלום, אזי הסכום יועבר ישירות לקרן, כמפורט בסעיף 4.10 להלן.

4.9 לכל המאוחר, בתוך 10 ימים מהמועד הקובע, תפרסם המשיבה בדף הנחיתה של אתר האינטרנט שלה, הודעה לקהל לקוחותיה בדבר אישורו של הסדר הפשרה בצירוף עיקריו של ההסדר.

4.10 סכומי השבה שלא נפרעו באמצעות העברה בנקאית בהתאם למנגנון המפורט לעיל בתוך 170 ימים מהמועד הקובע – ישולמו בידי המשיבה לקרן לניהול וחלוקת כספים שנפסקו כסעד, כמשמעותה בהוראות סעיף 27א לחוק תובענות ייצוגיות ("הקרן") בתוך 180 ימים מהמועד הקובע. אישור בדבר ביצוע התשלום לקרן יוגש בידי המשיבה.

4.11 המשיבה תגיש דו"ח חתום ומאושר בידי רואה חשבון פנימי המפרט את שלבי ביצוע הסדר הפשרה בידי המשיבה, לרבות פירוט הסכומים ששולמו בהתאם להסדר הפשרה, בתוך 240 ימים מהמועד הקובע. הדו"ח יכלול אישור בדבר ביצוע התשלומים לקרן ("הדו"ח הסופי").

4.12 הסדר הפשרה לא יחול על חבר קבוצה שמסר הודעת פרישה, בהתאם לאמור בסעיפים 11 או 18(ו) לחוק תובענות ייצוגיות, בתוך 45 יום מפרסום מודעה על הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה כאמור בסעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות. חברי קבוצה שלא ימסרו הודעת פרישה בתוך 45 יום ממועד פרסום המודעה על הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה לבית המשפט הנכבד, ייחשבו לעניין הסכם הפשרה כמי שנתנו את הסכמתם להכללתם בקבוצת התובעים ולהתקשרותם בהסכם הפשרה, ובכלל זה ייחשבו כמי שהתגבשו כלפיהם אוטומטית ויתור וסילוק סופיים מלאים ומוחלטים של כל עילות התובענה.

4.13 מוסכם כי אם תוגשנה בקשות ליציאתם מן הקבוצה של 5% או יותר מחברי הקבוצה, תהיה המשיבה רשאית לבטל את הסכם הפשרה בהודעה לבית המשפט ולמבקש, בתוך 14 יום מהמועד שבו נודע למשיבה על התקיימות התנאי האמור ובמקרה כזה ימשכו הליכים בבית המשפט ולכל צד תעמודנה מלוא טענותיו כמפורט בכתבי הטענות.

5. אישור ההסכם

הצדדים יגישו לבית המשפט הנכבד בקשה מוסכמת לאישור להסכם פשרה זה, על פיה מודיעים הצדדים לבית המשפט הנכבד אודות כריתתו של הסכם פשרה זה שבמסגרתו הם עותרים:

5.1 כי בית המשפט הנכבד יאשר את נוסח ההודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסכם פשרה המצורף **כנספח א'** ויורה על פרסומו, בהתאם להוראות סעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות וזאת בשני עיתונים יומיים בשפה העברית ("ההודעה הראשונה"). המשיבה

תישא בעלות פרסום המודעות.

- 5.2 במסגרת ההודעה הראשונה תודיע המשיבה על זכותו של כל אדם הנמנה על חברי הקבוצה המיוצגת, להגיש לבית המשפט בתוך 45 ימים מיום פרסום ההודעה הראשונה ובדרך שתצוין בהודעה, התנגדות מנומקת בכתב להסכם פשרה זה או בקשה בכתב להתיר לו לפרוש ממנה ("התנגדות", "בקשת יציאה", לפי העניין).
- 5.3 כי בית המשפט יורה על משלוח ההודעה הראשונה, בצירוף העתק מהבקשה לאישור הסדר הפשרה ומהסכם הפשרה ליועץ המשפטי לממשלה ולמנהל בתי המשפט.
- 5.4 כי בכפוף לאמור בהסכם זה, לרבות סעיף 4.13 לעיל, ולהחלטת בית המשפט, בחלוף 45 ימים ממועד פרסום ההודעה הראשונה בית המשפט יתבקש על ידי הצדדים לאשר את ההסכם וליתן לו תוקף של פסק דין ובמקביל להורות על פרסום הודעה שניה לציבור בנוסח המצורף **כנספת ב'** להסכם פשרה זה, בהתאם להוראות סעיף 25(א)(4) לחוק, וזאת בשני עיתונים יומיים בשפה העברית.

6. ויתור על תביעות, סופיות ומעשה בית דין

- 6.1 בכפוף לאישור הסכם פשרה זה על ידי בית המשפט הנכבד, מוותרים בזאת המבקש וחברי הקבוצה כלפי המשיבה, נושאי המשרה שלה, סוכניה, שלוחיה, עובדיה וכל מי מטעמה (בעבר או בהווה) וכלפי כל צד שלישי באופן סופי ומוחלט, על כל טענה, דרישה, זכות או עילת תביעה, מכל מין וסוג, הנוגעים לתובענה.
- 6.2 אישור הסדר פשרה זה על ידי בית המשפט הנכבד, יהווה מעשה בית דין ביחס למבקש ולכל חברי הקבוצה, ביחס לטענות שעילתן, בין היתר, הפרת הוראות חוק האשראי ביחס לאופן חישוב העלות הממשית של האשראי, טענת ה"ריבית המוסווית", טענה לגביית ריבית ביתר בניגוד להוראות חוק הריבית וצו הריבית, הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן (ולחלופין חוק הפיקוח), הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר שלא כדין, הפרת חוזה, חוסר תום לב ותנאי מקפח בחוזה אחיד.
- 6.3 המבקש ובא כוחו מצהירים, מתחייבים ומאשרים בזאת, כי הם או מי מטעמם לא יגישו נגד המשיבה בקשה נוספת לאישור תובענה ייצוגית, שעניינה בגביית העמלות נשוא התובענה; וכי הם או מי מהם לא ייקחו חלק ולא יסייעו בשום צורה שהיא, במישרין או בעקיפין, לניהולה של בקשה לאישור תובענה ייצוגית או לניהולה של תובענה ייצוגית כאמור.

7. פטור ממינוי בודק

- 7.1 מוסכם כי הצדדים יעתרו בפני בית המשפט לפטור בפני מינוי בודק, הואיל והצדדים סבורים שנסיבותיו של המקרה דנן, בהן מינוי בודק עלול להטיל עלויות משמעותיות ויגרם עיכוב ביישום ההסדר; ובהן השאלה המרכזית שמתעוררת ביחס להגינות הסדר הפשרה תלויה בהערכת סיכויי התביעה - שאלה שממילא מצויה בתחום התמחותם של בתי המשפט, יש מקום להפעיל הסמכות המוקנית לבית המשפט הנכבד בהתאם לסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות ולהימנע ממינויו של בודק.

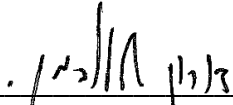
8. גמול ושכר טרחה

- 8.1 הצדדים מסכימים שימליצו לבית המשפט, בהתאם להוראות סעיף 18(ז)(2) לחוק, כי הגמול למבקש ושכר טרחתו של בא כוחו יעמדו, ביחד, על חמישה עשר אחוז בצירוף מע"מ מסכום הפשרה (324,599 ש"ח בצירוף מע"מ).
- 8.2 הגמול ושכר הטרחה יחולקו בין המבקש לבין בא כוחו לפי המוסכם ביניהם, כדלקמן:
- 8.2.1 בהתאם להוראות סעיף 18(ז)(2) לחוק, הצדדים ימליצו כי המשיבה תישא בגמול למבקש בסך כולל של 40,000 ש"ח בתוספת מע"מ וזאת כנגד חשבונית מס או כנגד דיווח למע"מ בדבר עסקת אקראי.
- 8.2.2 בהתאם להוראות סעיף 18(ז)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, הצדדים ימליצו כי המשיבה תישא בשכר טרחתו של בא-כוח המבקש, בסכום של 284,599 ש"ח בתוספת מע"מ, כנגד חשבונית מס כדן, אישור ניהול ספרים ואישור על פטור מניכוי מס במקור.
- 8.3 הגמול וכן 70% משכר הטרחה, בצירוף מע"מ, ישולמו במועד הקובע ויתרת שכר הטרחה (30% בצירוף מע"מ) תשולם עם אישור הדו"ח הסופי על ידי בית המשפט.
- 8.4 מלבד התשלומים הכרוכים באישור הסדר הפשרה והתשלומים למבקש ולבא כוחו כמפורט לעיל מוסכם כי המשיבה לא תישא בהוצאות נוספות.

9. שונות

- 9.1 בכל מקרה של סתירה או אי התאמה בין הוראות הסכם פשרה זה לבין נספחיו, יגברו הוראות הסכם פשרה זה.
- 9.2 הסכם פשרה זה ונספחיו כוללים וממציים את המוסכם בין הצדדים בכל העניינים הנדונים בהם, ואין ולא תהיה כל נפקות למסמך, משא ומתן, הצהרה, מצג, התחייבות או הסכמה אשר נעשו, ככל שנעשו, בין הצדדים בכתב או בעל פה, במפורש או במרומז, או בכל צורה אחרת, עובר למועד חתימתו של הסכם פשרה זה, ואין להשתמש או להסתמך עליהם באופן כלשהו.
- 9.3 לא יהיה תוקף לכל שינוי בהסכם פשרה זה או בהוראה מהוראותיו או בנספחיו, אלא אם כן נעשו במסמך בכתב המיועד למטרה זו, אשר נחתם על-ידי כל הצדדים הרלבנטיים.
- 9.4 כל הודעה שתשלח למי מהצדדים לפי כתובתו בהסכם זה, תחשב כמתקבלת על ידו בתום 72 שעות מעת משלוחה בדואר רשום או בתום 24 שעות מיום המצאתה באמצעות שליח ו/או מעת שידורה באמצעות פקסימיליה וקבלת אישור טלפוני על קבלת הפקסימיליה. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מדרכי הוכחה אחרות של משלוח הודעות בכתב לרבות באמצעות דואר אלקטרוני.

ולראיה באו הצדדים על החתום
במקום ובמועד הנקובים לעיל:

דורון טאובמן, עו"ד

כספי ושות'
ב"כ המשיבה

יאנה פורייה, עו"ד

אלון שפירא בר-אור, עו"ד

ב"כ המבקש